

førtes paa Finantsloven for det mløbende Finantsaar. Dette Forslag gif igjennem begge Rigsdagens Afdelinger, uden at der derom gjordes nogen Bemærkning. Det var paafaldende Lidt, antager jeg, at Alle have sagt til sig selv, og det har da ogsaa viist sig ved nærmere Undersøgelse at være for Lidt. De 15,000 Kr. ere blevene til 35,000 Kr., og derved haaber jeg, at man kan blive staaende. Der er en lille Sum beregnet til uforudseelige Udgifter, og den antager jeg ogsaa kan være tilstræffelig. Om det nu opføres paa Universitetets Budget eller som en Udgift for Statskassen, lægger jeg, i Betragtning af Summens virkelige Ubetydelighed, ikke nogen stor Vægt paa. Jeg anser det for temmelig ligegyldigt. Universitetets Budget optræder vistnok med en Underbalance; men det Beløb, som her er Spørgsmaal om, er i Forhold til Budgettet af underordnet Betydning. Megen Vægt lægger jeg derimod paa at faae det Forslag vedtaget, som gaar ud paa at sætte Statens faste Læstud til Universitetet til 100,000 Kr. Naar dette sker, haaber jeg, det vil blive muligt, at Universitetets Budget omtrent kan holde Balance. Det kan hende, f. Ex. naar der finder extraordinære Udgifter Sted, eller naar Sædpriserne blive lave, at der vil blive et Understud; men der kan da i et følgende Aar blive et Overstud, saa at der kan fremkomme en tilfredsstillende Balance. — Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) gjorde, som oftere før, det lærde Skolevæsens Budget til Gjenstand for nogle Bemærkninger, eller rettere sagt, det ærede Medlem fremsatte forskellige Betslagelser angaaende det lærde Skolevæsens Ordning efter Loven af 1ste April 1871, der har fastlaaet denne Ordning. Jeg vil derom tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det dog ikke er ganske billigt, at vende en Ordning, som er fastlaaet ved Lov som en Anke, mod vedkommende Minister, der udsjør Loven, thi det er han jo nødt til. Flere af de Bemærkninger, som det ærede Medlem fremsatte, vare i Virkeligheden rettede mod denne Lov, som selvfølgelig Rigsdagen har været med til at vedtage. Den maa jeg jo respektere og opretholde. Der var imidlertid Udstilligt i det ærede Medlems Foredrag, som angik Anvendelsen af Loven. Det ærede Medlem klagede da over, at man ikke benyttede Retten til under visse Omstændigheder at sammendræge 2 af Klasserne i de lærde Skoler, da det kunde give Anledning til en Besparselse. Der er enkelte Skoler, hvor man, skjøndt ikke uden Tab for Undervisningen, vilde være i Stand til at sammendræge de to øverste Klasser i den lærde Skole, men det kan ikke give nogen virkelig Besparselse. En saadan Sammenlægning kan kun finde Sted, naar der tilfældigvis i en eller begge Klasser er meget faa Disciple, og Forudsætningen er heller ikke, at det skal finde Sted under andre Omstændigheder. Skulde der nu ved Sammen-

dragningen fremkomme nogen Besparselse, maatte det være derved, at man afskedigede en eller to Lærere i den Anledning, og de maatte da sættes paa Lørpeng. Vorede nu Disciplenes Antal i det følgende Aar, havde man intet Andet at gjøre end at ansætte Lærere paany, og det vilde da gjøre Besparselsen fuldstændig illusorisk. Hvad angaar Inddragelsen af de to nederste Klasser, som det ærede Medlem omtalte, spjæde han til, at der var oprettet to igjen, og efter en Udtalelse fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) var der oprettet 4, ja, jeg troer endog saa 6 (Berg: Ja). Det blev nu fremført paa en saadan Maade og i en saadan Forbindelse, at den, der ikke kjender Omstændighederne, maa tro, at man i Stedet for at nedlægge to Klasser ved de lærde Skoler har oprettet flere, men Enhver veed dog, at det ikke er Tilfældet. Der er oprettet andre Klasser, ikke for det lærde Skolevæsens Regning, i Stedet for de to nedlagte, og om der — det skal vel være her i København — kan være oprettet 6 saadanne Klasser, kommer det ikke det lærde Skolevæsens Budget ved, thi de gaa for anden Regning. At man ikke har kunnet undgaa at skaffe Erstatning for de to Klasser, der ere nedlagte, ligger i Sagens Natur. Det har været et haardt Kors for den lærde Skole, at de to nederste Klasser ere blevne inddragne, og havde man ikke sørget for Erstatning, vilde man ikke have faaet nogen Tilgang. Der er af mange af Skolernes Lærere med en Døffvelse, der fortjener den største Anerkjendelse i Stedet for den Kritik, de have mødt her igaar, arbeidet for at skaffe Tilgang paa denne Maade til de lærde Skoler. — Efter at det ærede Medlem havde omtalt Inddragelsen af de to nederste Klasser, gif han over til at omtale Undervisningsinspektionens Udtalelse angaaende Privatisternes. Jeg vil gjøre den Bemærkning anvaende det ærede Medlem, at naar han under sit Foredrag vander sig ud til Tilhørerne, kan jeg ikke med fuld Sikkerhed opsatte, hvad det ærede Medlem siger. Det var netop Tilfældet den Gang, han talte om dette Forhold, og jeg vil derfor med et Forbehold sige, at, saavidt jeg forstod, gjorde det ærede Medlem sig skyldig i en Feiltagelse ved at antage, at, hvad der var sagt af Undervisningsinspektionen om Privatisternes, angik tillige de Disciple, der ere dimitterede fra de private Skoler; det er en fuldstændig Feiltagelse (Th. Nielsen: Det mente jeg heller ikke!) Det er mig hjært at høre, at det ærede Medlem ikke har ment det faalebes, men jeg skulde seile meget, om ikke det ærede Medlems Udtalelse har givet mig Anledning til min Bemærkning. Det er mig altsaa hjært, at det ikke er Uvillie mod de Disciple, der dimitteres fra private Skoler, man har sporet, og der var i Sandhed heller ingen Anledning til at finde noget saadant Spor. Derimod har der været Anledning til at fremhæve visse temmelig